

Sygn. akt III PK 14/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa T. Ł.

przeciwko Izbie [...] w S.

o odszkodowanie za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 5  
grudnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt III APa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2025 (dwa tysiące dwadzieścia pięć) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 września 2017 r., sygn. akt III APa [...] Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelacje powódki T. Ł. oraz pozwanej Izby [...] w S. od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 7 stycznia 2016 r., sygn. akt VI P [...], którym Sąd ten uwzględnił częściowo powództwo i zasądził od Izby [...] w S. na rzecz T. Ł. tytułem odszkodowania za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu kwotę 16.917,72 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Zasądził także od Izby [...] w S. na rzecz T. Ł. kwotę 2.646 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 5.639,24 zł.

Pozwem z 21 marca 2015 r., T. Ł. wniosła o zasądzenie od [...] Urzędu [...] w S.:

1. odszkodowania za okres pozostawania bez pracy od 1 lipca 2012 r. do 9 lutego 2014 r. w wysokości wynagrodzenia za pracę (bez dodatku kontrolerskiego) w kwotach po 5.618,51 zł za każdy miesiąc od lipca 2012 r. do stycznia 2014 r. i 1797,91 zł za luty 2014 r., wraz z odsetkami liczonymi od dnia wymagalności (płatności) wynagrodzenia do dnia zapłaty;

2. odszkodowania za okres pozostawania bez pracy za okres od 1 lipca 2012 r. do 9 lutego 2014 r. w wysokości dodatku kontrolerskiego w kwotach:

- po 1.579,27 zł za każdy miesiąc od lipca 2012 r. do grudnia 2012 r.,
- po 1.381,86 zł za każdy miesiąc od stycznia 2013 r. do stycznia 2014 r.
- 442,19 zł za luty 2014 r.,

wraz z odsetkami liczonymi od 10 dnia danego miesiąca, począwszy od sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty.

3. odszkodowania za okres pozostawania bez pracy od 1 lipca 2012 r. do 9 lutego 2014 r. w wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego w kwotach:

- 3.670,86 zł (za 2012 r.) wraz z odsetkami ustawowymi od 1 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty,

- 7.140,37 zł (za 2013 r.) wraz z odsetkami ustawowymi od 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty,

- 785,43 zł (za 2014 r.) wraz z odsetkami ustawowymi od 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty. I w związku z naruszeniem zasady równego traktowania w zatrudnieniu w pozwanym urzędzie oraz skorzystaniem przez powódkę z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia przez pozwanego zasady równego traktowania w zatrudnieniu. Dodatkowo T. Ł. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną powódka co do punktu I zaskarżonego wyroku w części oddalającej apelację powódki oraz co do punktu II wyroku w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego). Wskazano, że w

sprawie występują istotne zagadnienia prawne, które sprowadzają się do udzielenia odpowiedzi na pytania:

- czy rzeczywiste świadczenie pracy zleconej przez pracodawcę w ramach zatrudnienia na stanowisku kierowniczym, nie polegające na kierowaniu zespołem, w związku z likwidacją komórki w strukturze pracodawcy ale uznawane przez pracodawcę przed przeniesieniem ze stanowiska jako zatrudnienie na stanowisku kierownika i rzeczywiste wykonywanie tej samej pracy po uprawomocnieniu się wyroku przywracającego do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy na skutek zlecenia tej pracy przez pracodawcę, w przypadku dalszego braku komórki w strukturze pozwanego, stanowi wykonanie wyroku i powoduje restytucję stosunku pracy, w szczególności w sytuacji gdy po powzięciu informacji o uprawomocnieniu się wyroku (na skutek uchybienia terminowi do wniesienia apelacji) pracodawca nie odmawia pracownikowi zatrudnienia na przywróconych warunkach i dalej zleca wykonywanie tej samej (identycznej) pracy co przed przeniesieniem.

- czy skorzystanie przez pracownika z uprawnień przysługujących z tytułu naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu, które zgodnie z art. 18<sup>3e</sup> § 1 Kodeksu pracy nie może powodować jakichkolwiek negatywnych konsekwencji wobec pracownika, a w szczególności nie może stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie, w przypadku rozwiązania umowy z pracownikiem z powołaniem się na tę przyczynę skutkuje prawem do pełnego odszkodowania za szkodę powstałą w wyniku utraty wynagrodzenia za pracę, jeżeli pracodawca w wypowiedzeniu powołał również inne przyczyny rozwiązania umowy o pracę, jeżeli wszystkie przyczyny okazały się nieuzasadnione i następuje przywrócenie do pracy, a w szczególności gdy pracodawca w wypowiedzeniu powołuje przyczyny, które oczywiście nie mogą stanowić przyczyny wypowiedzenia (np. pozorne, niekonkretne itp.).

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o:

- 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

3) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu

zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Pierwsze z zagadnień prawnych sformułowanych przez skarżącą nie kwalifikuje się do przyjęcia go do rozpoznania przez Sąd Najwyższy. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że skarżąca nie wskazała przepisów prawa, na podstawie których powstało sformułowane zagadnienie prawne, co powodowało konieczność domyślenia się ich przez Sąd Najwyższy. Dalej należy wskazać, że kwestia będąca istotą tego zagadnienia została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego, bowiem w licznych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazał, że zgłoszenie w ciągu siedmiu dni od przywrócenia do pracy gotowości niezwłocznego jej podjęcia może być dokonane przez każde zachowanie pracownika, objawiające w dostateczny sposób jego zamiar kontynuowania reaktywowanego stosunku pracy, w szczególności przez faktyczne podjęcie i wykonywanie pracy na stanowisku, na które został przywrócony wyrokiem sądu (zob. wyrok Sądu

Najwyższego z 12 listopada 2003 r., I PK 524/02, OSNP 2004 nr 20, poz. 347; wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2007 r., III PK 10/07, LEX nr 898862). Nie ulega wątpliwości także, że pracownik musi powiadomić pracodawcę o zamiarze kontynuacji stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 12 października 2007 r., I PK 117/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 314). W związku z tym, w ocenie Sądu Najwyższego, zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą zmierza w istocie do zmiany ustaleń faktycznych, dokonanych przez Sądy rozpoznające niniejszą sprawę, wobec czego, na podstawie art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej.

Jeżeli natomiast chodzi o drugie ze sformułowanych zagadnień prawnych, to również nie może ono stanowić podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Należy zauważyć, że skarżąca w zakresie kwoty zasądzzonego odszkodowania zmierza w istocie do uzyskania oceny materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie przez Sąd Najwyższy, a zatem sprowadza Sąd Najwyższy do roli sądu trzeciej instancji, co jest sprzeczne z istotą skargi kasacyjnej. Ponadto, art. 18<sup>3e</sup> § 1 Kodeksu pracy skierowany jest do pracodawcy i ma chronić pracownika przed negatywnymi konsekwencjami korzystania z przysługujących mu uprawnień z tytułu dyskryminacji w zatrudnieniu, które mógłby on ponieść ze strony pracodawcy. W żadnym jednak wypadku nie może on stanowić podstawy do niestosowania powszechnie obowiązujących przepisów prawa, jak również nie ogranicza on swobody sądów w rozpoznawaniu konkretnej sprawy. Warto przy tym zauważyć, że zasady rozstrzygania o kosztach procesu zostały określone w art. 98 i następnym k.p.c., a zatem nie mogą one podlegać ocenie w świetle art. 18<sup>3e</sup> § 1 Kodeksu pracy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w punkcie drugim ma swoje oparcie w § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).